

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 14.10.2009
COM(2009) 534 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Κοσσυφοπέδιο* – Υλοποίηση της ευρωπαϊκής του προοπτικής

* Σύμφωνα με την Απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

Στο πλαίσιο της στρατηγικής της για τη διεύρυνση του 2008, η Επιτροπή εξήγγειλε την πρόθεσή της να υποβάλει μελέτη σκοπιμότητας για το Κοσσυφοπέδιο¹. Τον Δεκέμβριο του 2008 το Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρόταση της Επιτροπής να υποβάλει μελέτη στην οποία θα εξετάζονται τα μέσα για τη στήριξη της πολιτικής και κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης του Κοσσυφοπεδίου. Υπενθύμισε ότι "η ΕΕ ... είναι πρόθυμη να βοηθήσει στην οικονομική και πολιτική ανάπτυξη του Κοσσυφοπεδίου μέσω σαφούς ευρωπαϊκής προοπτικής, σύμφωνα και με την ευρωπαϊκή προοπτική της όλης περιοχής".

Η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για το Κοσσυφοπέδιο τον Απρίλιο του 2005². Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά τα κράτη μέλη της ΕΕ σχετικά με τις εξελίξεις στο Κοσσυφοπέδιο. Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι να καταγραφούν οι έκτοτε εξελίξεις, να διαπιστωθούν οι προκλήσεις για την πορεία του Κοσσυφοπεδίου προς την Ευρώπη, να επιβεβαιωθούν τα μέτρα που πρέπει να λάβει η χώρα αυτή για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων και να προταθούν κοινοτικά μέσα που θα βοηθήσουν το Κοσσυφοπέδιο να αναπτυχθεί περαιτέρω από πολιτική και κοινωνικοοικονομική άποψη. Καθώς το Κοσσυφοπέδιο μοιράζεται την ευρωπαϊκή προοπτική του με τις υπόλοιπες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, το περιφερειακό πλαίσιο αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην περιοχή για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και τη στήριξη της πολιτικής σταθερότητας. Αυτό είναι προς το συμφέρον του Κοσσυφοπεδίου, καθώς και των Δυτικών Βαλκανίων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνόλου.

Το Κοσσυφοπέδιο διακήρυξε την ανεξαρτησία του τις 17 Φεβρουαρίου 2008. Μέχρι σήμερα, η ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου έχει αναγνωριστεί από 62 χώρες. Το Κοσσυφοπέδιο έχει θεσπίσει Σύνταγμα βασιζόμενο στην Ολοκληρωμένη πρόταση για τη ρύθμιση του καθεστώτος του Κοσσυφοπεδίου. Ο Διεθνής μη στρατιωτικός αντιπρόσωπος επιβλέπει την εφαρμογή της πρότασης αυτής³.

Η Αποστολή των Ηνωμένων Εθνών στο Κοσσυφοπέδιο (UNMIK) έχει αναδιαρθρωθεί. Η απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών εξακολουθεί να ισχύει. Στα καθήκοντα της UNMIK περιλαμβάνεται η παρακολούθηση και υποβολή αναφορών, η παροχή υπηρεσιών εκπροσώπησης του Κοσσυφοπεδίου στο εξωτερικό και ο διάλογος Πρίστινας-Βελιγραδίου, καθώς και οι δραστηριότητες που σχετίζονται με πρακτικά θέματα⁴.

Με αίτημα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, το Διεθνές Δικαστήριο καταρτίζει συμβουλευτική γνώμη όσον αφορά τη συμβατότητα της διακήρυξης της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου με το διεθνές δίκαιο. Αναμένεται ότι η γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου θα εκδοθεί το 2010.

¹ Σύμφωνα με την Απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

² Ένα ευρωπαϊκό μέλλον για το Κοσσυφοπέδιο - COM(2005) 156, της 20.4.2005.

³ Ο αντιπρόσωπος υποβάλλει αναφορές στη Διεθνή διευθύνουσα ομάδα για το Κοσσυφοπέδιο.

⁴ Έκθεση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την Αποστολή των Ηνωμένων Εθνών για προσωρινή διοίκηση στο Κοσσυφοπέδιο (UNMIK) προς ενημέρωση των μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 12ης Ιουνίου 2008.

2. ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

Τα κράτη μέλη της ΕΕ λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τις σχέσεις τους με το Κοσσυφοπέδιο σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές και το διεθνές δίκαιο. 22 κράτη μέλη της ΕΕ έχουν ήδη αναγνωρίσει την ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου. Η απουσία συμφωνημένης θέσης όσον αφορά το καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου δεν εμποδίζει την ΕΕ να αναλάβει σημαντικές δεσμεύσεις απέναντί του.

Η ΕΕ έχει ορίσει Ειδικό εντεταλμένο⁵ με σκοπό την παροχή συμβουλών και στήριξης για την πολιτική διαδικασία του Κοσσυφοπεδίου και την εξασφάλιση συνοχής στις δράσεις της ΕΕ. Εκτός αυτού, η μεγαλύτερη μέχρι στιγμής μη στρατιωτική αποστολή ΚΕΠΑΑ της ΕΕ, βρίσκεται στο Κοσσυφοπέδιο⁶. Η EULEX παρακολουθεί, στηρίζει και συμβουλεύει το Κοσσυφοπέδιο σχετικά με το κράτος δικαίου, ιδίως μάλιστα όσον αφορά την αστυνομία, τη δικαιοσύνη και τα τελωνεία, ενώ διαθέτει και κάποιες εκτελεστικές αρμοδιότητες.

Το Κοσσυφοπέδιο συμμετέχει στη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια. Τον Μάρτιο του 2007, δημιουργήθηκαν ενισχυμένες δομές για τον μηχανισμό παρακολούθησης της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Οι δομές αυτές προβλέπουν τακτικό διάλογο για θέματα καινοτομίας, εσωτερικής αγοράς, καλής διακυβέρνησης, γεωργίας, οικονομίας και υποδομών. Η ΕΕ καθόρισε προτεραιότητες όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις στο Κοσσυφοπέδιο στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εταιρικής Σχέσης της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2008⁷.

Τον Ιούλιο του 2008, η Επιτροπή οργάνωσε σύσκεψη δωρητών για το Κοσσυφοπέδιο, η οποία απέδωσε χρηματικές δεσμεύσεις ύψους 1,2 δισεκατ. ευρώ, εκ των οποίων περισσότερα από 500 εκατ. ευρώ προέρχονται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη αυτής δεσμεύτηκαν να χορηγήσουν σχεδόν 800 εκατ. ευρώ. Το Κοσσυφοπέδιο συνεχίζει να λαμβάνει χρηματοδοτική συνδρομή από την ΕΕ στο πλαίσιο του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ), του CARDS⁸, του μέσου για τη σταθερότητα και άλλων πρωτοβουλιών. Η χώρα εξακολουθεί να είναι επιλέξιμη για μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή.

3. Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στην ανακοίνωση που εξέδωσε το 2005, με τίτλο *Ένα ευρωπαϊκό μέλλον για το Κοσσυφοπέδιο*, η Επιτροπή επικεντρώθηκε στις οικονομικές πτυχές της ανάπτυξης του Κοσσυφοπεδίου, στη δημιουργία θεσμών και στο περιφερειακό πλαίσιο. Το Κοσσυφοπέδιο έχει σημειώσει κάποια πρόοδο στους τομείς αυτούς σε σχέση με το 2005, αλλά εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις.

Οι εκθέσεις προόδου της Επιτροπής από το 2006 έως σήμερα, επιβεβαιώνουν ότι το Κοσσυφοπέδιο έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την προσέγγισή του με τους ευρωπαϊκούς κανόνες. Η παρουσίαση ενός μεσοπρόθεσμου πλαισίου δαπανών για το 2008 και το 2009 σηματοδότησε την πρόοδο προς ένα διατηρήσιμο δημοσιονομικό πλαίσιο για το Κοσσυφοπέδιο. Τον Ιούνιο του 2009, το Κοσσυφοπέδιο έγινε μέλος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η σύσταση, το 2008, του Οργανισμού

⁵ Κοινή δράση του Συμβουλίου 2008/123/ΚΕΠΠΑ της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2008.

⁶ Κοινή δράση του Συμβουλίου 2008/124/ΚΕΠΠΑ της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2008.

⁷ Απόφαση 2008/213/ΕΚ του Συμβουλίου.

⁸ Κοινοτική βοήθεια για την ανασυγκρότηση, την ανάπτυξη και τη σταθεροποίηση.

για τον συντονισμό της ανάπτυξης και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αποτελεί σημαντικό βήμα για τη βελτίωση του συντονισμού των δωρητών του Κοσσυφοπέδιου και των προσπαθειών που αυτό καταβάλλει για την προσέγγισή του στα ευρωπαϊκά δεδομένα. Το Κοσσυφοπέδιο έχει συμμετάσχει στις εργασίες για το Σύμφωνο Σταθερότητας και τη μετάβαση στο Συμβούλιο περιφερειακής συνεργασίας. Συμμετέχει δε σε πολυάριθμες πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας⁹.

Ωστόσο, κατά τη διαδικασία προσέγγισης στην ΕΕ, το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να συνοδεύσει την έκδοση νομοθεσίας από κατάλληλα μέτρα εφαρμογής και επιβολής. Η οικονομία του Κοσσυφοπέδιου χαρακτηρίζεται από έναν μεγάλο ανεπίσημο τομέα, ενώ η οικονομική διακυβέρνηση, το κανονιστικό πλαίσιο και το επιχειρηματικό περιβάλλον αποτελούν προβληματικούς τομείς. Οι επιχειρήσεις της χώρας δεν έχουν εξαγωγικό δυναμικό. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να βελτιώσει την κάλυψη που προσφέρει το σύστημα κοινωνικής προστασίας, καθώς και την αποτελεσματικότητά του, και να ακολουθήσει μια πιο στρατηγική προσέγγιση στο θέμα της απασχόλησης. Η δημόσια διοίκηση της χώρας εξακολουθεί να είναι ανίσχυρη. Η συμμετοχή του Κοσσυφοπέδιου σε περιφερειακά φόρουμ γίνεται όλο και δυσκολότερη. Η Συμφωνία για τη Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών Κεντρικής Ευρώπης δεν μπόρεσε να λύσει το πρόβλημα του αποκλεισμού των εξαγωγών του Κοσσυφοπέδιου προς τη Σερβία και του διακομετακομιστικού εμπορίου προς τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη.

4. ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

Η ΕΕ έχει επιβεβαιώσει επανειλημμένα ότι το Κοσσυφοπέδιο έχει την ίδια ευρωπαϊκή προοπτική με την υπόλοιπη περιοχή. Τον Δεκέμβριο του 2007, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι η ΕΕ είναι έτοιμη να συμβάλει στην πολιτική και οικονομική ανάπτυξη του Κοσσυφοπέδιου μέσω μιας σαφούς ευρωπαϊκής προοπτικής, που θα ανταποκρίνεται στην ευρωπαϊκή προοπτική της περιοχής. Τον Φεβρουάριο του 2008, το Συμβούλιο επαναβεβαίωσε την προσήλωσή του στην πλήρη και ουσιαστική στήριξη της ευρωπαϊκής προοπτικής των Δυτικών Βαλκανίων και κάλεσε την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει κοινοτικά μέσα για την προώθηση της οικονομικής και πολιτικής ανάπτυξης, καθώς και να προτείνει στην ευρύτερη περιοχή συγκεκριμένα μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση. Τον Δεκέμβριο του 2008 η ΕΕ τόνισε και πάλι ότι είναι πρόθυμη να συμβάλει στην οικονομική και πολιτική ανάπτυξη του Κοσσυφοπέδιου μέσω μιας σαφούς ευρωπαϊκής προοπτικής, που θα ανταποκρίνεται στην ευρωπαϊκή προοπτική της όλης περιοχής.

Η περιοχή έχει επιτελέσει σημαντική πρόοδο στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Όλες οι χώρες έχουν διαπραγματευθεί συμφωνίες σταθεροποίησης και σύνδεσης με την ΕΕ. Η Κροατία και η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας τελούν υπό καθεστώς

⁹ Το Κοσσυφοπέδιο συμμετέχει -στη Συνθήκη για την Κοινότητα Ενέργειας (ΣΚΕ), τη Συμφωνία για τη δημιουργία Κοινού Ευρωπαϊκού Εναέριου Χώρου (ΚΕΕΧ), στο Παρατηρητήριο Μεταφορών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (ΠΜΝΑΕ), στη Συμφωνία για τη Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών Κεντρικής Ευρώπης (ΖΕΣΚΕ) και στον Χάρτη για τις Μικρές Επιχειρήσεις της ΕΕ. Το Κοσσυφοπέδιο συμμετέχει επίσης στην πρωτοβουλία για την ευρυζωνική Νοτιοανατολική Ευρώπη (Broadband Southeast Europe Initiative - bSEE), στην πρωτοβουλία για την ηλεκτρονική Νοτιοανατολική Ευρώπη (Electronic Southeast Europe Initiative - eSEE), στην Περιφερειακή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (Regional School for Public Administration - ReSPA), στην πρωτοβουλία Συνεργασίας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Southeast European Cooperative Initiative - SECI), σε δύο περιφερειακές περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες (RENA και ECENA) και στην πρωτοβουλία Investment Compact. Ο κατάλογος αυτός δεν είναι εξαντλητικός.

υποψήφιας χώρας. Κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου η Επιτροπή καταρτίζει γνώμη σχετικά με την αίτηση ένταξης του Μαυροβουνίου. Το Συμβούλιο έλαβε επίσης αίτηση ένταξης της Αλβανίας. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να παρακολουθεί τις εξελίξεις αυτές που αφορούν την πολιτική σταθερότητα και την οικονομική πρόοδο της περιοχής.

Στην ανακοίνωση με τίτλο «*Δυτικά Βαλκάνια: ενίσχυση της ευρωπαϊκής προοπτικής*»¹⁰ που εξέδωσε τον Μάρτιο του 2008, η Επιτροπή προσδιόρισε τα κοινοτικά μέσα προώθησης των δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων, της οικονομικής προόδου και των σχέσεων καλής γειτονίας. Το Κοσσυφοπέδιο βρίσκεται μπροστά σε διάφορες σημαντικές προκλήσεις στην αντιμετώπιση των οποίων μπορούν να συμβάλλουν τα κοινοτικά μέσα. Τα οφέλη που μπορεί να αντλήσει το Κοσσυφοπέδιο από τα εν λόγω μέσα εξαρτώνται από την πρόοδο που θα σημειώσει από πλευράς μεταρρυθμίσεων. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να παγιώσει την ευρωπαϊκή του ατζέντα, να εξασφαλίσει διατηρήσιμη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, να ενισχύσει την τομεακή προσέγγιση και να συμβάλει εποικοδομητικά στην περιφερειακή συνεργασία. Η ΕΕ μπορεί να βοηθήσει το Κοσσυφοπέδιο σε αυτές τις προσπάθειες.

Η Επιτροπή χαιρετίζει το γεγονός ότι παρά το ότι οι θέσεις των κρατών μελών της ΕΕ όσον αφορά το καθεστώς της χώρας διαφέρουν μεταξύ τους, η μέθοδος της πολυμορφίας όσον αφορά την αναγνώριση, αλλά ενότητας όσον αφορά την ανάληψη δεσμεύσεων αποτελεί εποικοδομητική βάση για την επίτευξη προόδου. Συμβαδίζοντας με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, η ΕΕ μπορεί να συμφωνήσει για μέτρα στήριξης της πολιτικής και οικονομικής ανάπτυξης του Κοσσυφοπεδίου με την επιφύλαξη των θέσεων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη της όσον αφορά το καθεστώς της χώρας.

5. ΠΑΓΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ ΤΟΥ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

Το Κοσσυφοπέδιο έχει επανειλημμένα δηλώσει ότι είναι αποφασισμένο να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την ευρωπαϊκή ατζέντα του. Η προσέγγιση στην ΕΕ συνεχίζει να αποτελεί την κινητήριο δύναμη για μεταρρυθμίσεις στο Κοσσυφοπέδιο. Τον Απρίλιο του 2008, το Κοσσυφοπέδιο υιοθέτησε το δικό του σχέδιο για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Τον Αύγουστο του 2009 η χώρα επικαιροποίησε το πρόγραμμα δράσης για την ευρωπαϊκή εταιρική σχέση που είχε θεσπίσει.

Τα συμπεράσματα της έκθεσης προόδου του 2009 σχετικά με το Κοσσυφοπέδιο επιβεβαιώνουν ότι η χώρα αντιμετωπίζει μείζονες προκλήσεις. Πρέπει να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες για τη δημιουργία και την παγίωση ενός κράτους δικαίου και πρέπει να βελτιώσει τη λειτουργία και την ανεξαρτησία του συστήματος απονομής δικαιοσύνης. Πρέπει να καταρτίσει έναν πίνακα επιδόσεων όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς, της νομιμοποίησης παράνομου χρήματος και του οργανωμένου εγκλήματος, παρουσιάζοντας απτά αποτελέσματα. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει επίσης να ενισχύσει το δυναμικό, την ανεξαρτησία και τον επαγγελματισμό της δημοσίας διοίκησής του και να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον, περιλαμβανομένης της κανονιστικής ρύθμισης, της εποπτείας και της εταιρικής διακυβέρνησης. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να διασφαλίσει πλήρη διαφάνεια όσον αφορά τον διορισμό ανώτατων αξιωματούχων του Δημοσίου, καθώς και τη συμμόρφωση των δημόσιων συμβάσεων με τα κριτήρια της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας. Η χώρα πρέπει να θεμελιώσει μια διατηρήσιμη μακροοικονομική και δημοσιονομική πολιτική.

¹⁰ *Δυτικά Βαλκάνια: ενίσχυση της ευρωπαϊκής προοπτικής* – COM (2008) 127 της 5.3.2008.

Πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί ότι οι τοπικές εκλογές που προγραμματίζονται για τον Νοέμβριο του 2009 θα διεξαχθούν με δίκαιο τρόπο και διαφάνεια. Οι μειονότητες πρέπει να συμμετάσχουν πλήρως στη διαδικασία της αποκέντρωσης. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να βελτιώσει την προστασία των Σέρβων και άλλων μειονοτήτων και να ενισχύσει τον εθνικό διάλογο και τη συμφιλίωση. Η κοινωνική συνοχή πρέπει να ενισχυθεί. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να αποκτήσει μια αποδοτική και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση. Κατά την κατάρτιση νομοθεσίας, η χώρα πρέπει να αξιοποιεί στο έπακρο και εγκαίρως την διεθνή εμπειρογνομosύνη που έχει στη διάθεσή της. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της θεσπιζόμενης νομοθεσίας περιλαμβανομένης της διάθεσης του κατάλληλου προσωπικού και εξοπλισμού. Είναι βασικό για το Κοσσυφοπέδιο να ακολουθήσει μια εποικοδομητική και πραγματιστική προσέγγιση στο θέμα της περιφερειακής συνεργασίας.

Η Επιτροπή προτείνει η διάθεση πόρων προενταξιακής βοήθειας να αποβλέπει στη στήριξη του κράτους δικαίου, στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και στην καταβολή προσπαθειών για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος του Κοσσυφοπεδίου, ιδίως μέσω της αδελφοποίησης. Πρέπει μάλιστα να εξεταστεί και η παροχή στήριξης για τις υποδομές.

6. ΠΩΣ ΘΑ ΕΛΘΟΥΝ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΕΕ

Αρκετές χώρες της περιοχής έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας. Σε αντάλλαγμα για τη σύναψη συμφωνιών επαναπατριsmού, συνάφθηκαν με αυτές συμφωνίες για την απλούστευση της χορήγησης θεωρήσεων με εισόδου στην ΕΕ. Οι χάρτες πορείας για την ελευθέρωση της χορήγησης θεωρήσεων αποτέλεσαν καθοριστικό οδηγό για θέματα όπως η ασφάλεια των εγγράφων, η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η μετανάστευση και η ασφάλεια των συνόρων. Η πρόοδος παρακολουθείται και αξιολογείται στο πλαίσιο διαλόγου σε επίπεδο ανώτατων αξιωματούχων. Η προοπτική των μετακινήσεων χωρίς θεώρηση αποτέλεσε ισχυρότατο κίνητρο για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων στις χώρες αυτές. Ως αποτέλεσμα, η Επιτροπή πρότεινε την τροποποίηση του σχετικού κανονισμού του Συμβουλίου¹¹ με την οποία οι πολίτες της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας θα μπορούν να εισέρχονται στην ΕΕ χωρίς θεώρηση από τον Ιανουάριο του 2010. Οι πολίτες της Αλβανίας και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης θα έχουν την ίδια μεταχείριση μόλις οι χώρες τους ανταποκριθούν στις εναπομένουσες απαιτήσεις.

Το Κοσσυφοπέδιο άρχισε να εκδίδει δικά του διαβατήρια τον Ιούλιο του 2008. Η διαδικασία υποβολής αίτησης για θεώρηση έχει απλουστευθεί για τους πολίτες της χώρας. Τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ εφαρμόζουν την ευελιξία που προσφέρει η νομοθεσία της ΕΕ για την απλούστευση των διαδικασιών έκδοσης θεωρήσεων βραχείας παραμονής σε μεμονωμένους πολίτες του Κοσσυφοπεδίου.

Οι πολίτες του Κοσσυφοπεδίου πρέπει να έχουν μεγαλύτερο μερίδιο από τα οφέλη που παρέχει η προσέγγιση προς την ΕΕ, περιλαμβανομένης της εισόδου στην ΕΕ χωρίς θεώρηση. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνον αν το Κοσσυφοπέδιο είναι σε θέση να εξασφαλίσει την εφαρμογή των σχετικών μεταρρυθμίσεων και τηρούνται οι κανόνες και οι σχετικές διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των σχετικών κινδύνων για την ασφάλεια των

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου.

κρατών μελών της ΕΕ. Το σημείο έναρξης των μεταρρυθμίσεων αυτών αποτελεί η ορθή εφαρμογή των ρυθμίσεων περί επαναπατρισμού. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να προσαρμόσει τη νομοθεσία του, να ενισχύσει το διοικητικό του δυναμικό για την διεκπεραίωση των αιτήσεων επαναπατρισμού και να εφαρμόσει μια αποτελεσματική στρατηγική επανένταξης. Πρέπει επίσης να ενισχύσει την ασφάλεια των συνόρων του, και να κατοχυρώσει την ασφάλεια της διαχείρισης των μητρώων και της έκδοσης εγγράφων.

Η Επιτροπή προτείνει να υιοθετηθεί μια δομημένη προσέγγιση για να έλθουν οι πολίτες του Κοσσυφοπεδίου πιο κοντά στην ΕΕ μέσω ενός διαλόγου για τις θεωρήσεις με την προοπτική της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης εφόσον γίνουν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Βασίζομενη σε μια διεξοδική αξιολόγηση, η Επιτροπή προτείνει την χάραξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής που θα καθοδηγεί τις προσπάθειες του Κοσσυφοπεδίου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ΕΕ για την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης. Η στρατηγική αυτή θα καθορίσει τους δείκτες με τους οποίους θα μετράται η πρόοδος του Κοσσυφοπεδίου στο πλαίσιο ενός διαλόγου για τις θεωρήσεις και θα υποβληθεί στο Συμβούλιο προς ενημέρωσή του.

Η Επιτροπή θα αξιολογεί τακτικά την πρόοδο του Κοσσυφοπεδίου όσον αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής μέσω αποστολών αξιολόγησης από εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και της Επιτροπής. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει το Κοσσυφοπέδιο κατά την εφαρμογή της στρατηγικής αυτής με τεχνική και χρηματοδοτική συνδρομή. Επιπλέον, εντός του ευρύτερου πλαισίου του κράτους δικαίου και παράλληλα με τις δραστηριότητες της EULEX η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα συμμετοχής του Κοσσυφοπεδίου σε πρωτοβουλίες δικαστικής συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο. Οι ρυθμίσεις για τη συμμετοχή και τη σύνδεση του Κοσσυφοπεδίου με το έργο των Ευρωπόλ, Eurojust και Frontex απαιτούν περαιτέρω μελέτη με ενδεχόμενη συμμετοχή της EULEX¹².

7. ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

Η κοινωνικοπολιτική σταθερότητα του Κοσσυφοπεδίου εξαρτάται από σταθερή οικονομική ανάπτυξη και ενισχυμένη κοινωνική συνοχή. Η χώρα επηρεάστηκε σχετικά λίγο από την παγκόσμια οικονομική κρίση λόγω της περιορισμένης ένταξής της στις παγκόσμιες αγορές. Ωστόσο, οι εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων και εμβασμάτων αναμένεται ότι θα μειωθούν. Αναμένεται εξάλλου μείωση των επιπέδων των δημόσιων επενδύσεων λόγω των πιέσεων που ασκούνται στα δημόσια έσοδα. Το δημοσιονομικό έλλειμμα του Κοσσυφοπεδίου προβλέπεται ότι θα αυξηθεί σε 7% του ΑΕΠ το 2009.

Το Κοσσυφοπέδιο αντιμετωπίζει σοβαρές οικονομικές προκλήσεις. Σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Κοσσυφοπεδίου είναι 1.726 ευρώ, δηλαδή ίσο προς το 6,9% του μέσου όρου της ΕΕ. Το Κοσσυφοπέδιο συνεχίζει να έχει σημαντικό έλλειμμα συναλλαγών σε αγαθά και υπηρεσίες. Το συνολικό εμπορικό έλλειμμα του υπολογίζεται σε 43% του ΑΕΠ το 2009. Οι μεγάλες ανισορροπίες στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών συνεπάγονται ανεπαρκώς ανεπτυγμένο παραγωγικό δυναμικό και σημαντικές αδυναμίες.

¹² Ευρωπόλ: Άρθρο 42 της Σύμβασης για την Ευρωπόλ και Πράξη του Συμβουλίου της 3^{ης} Νοεμβρίου 1998· Eurojust: Άρθρο 26α της απόφασης 2002/187/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί· Frontex: Άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 863/2007.

Εκτός από την εφαρμογή διατηρήσιμων μακροοικονομικών πολιτικών, το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να λύσει τα προβλήματα που υπάρχουν από την πλευρά της προσφοράς όπως ελλείψεις σε υποδομές και ενέργεια, μεγάλο κεφαλαιουχικό κόστος και χαμηλά επίπεδα ειδίκευσης του εργατικού δυναμικού. Είναι βασικό για το Κοσσυφοπέδιο να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας του, να αυξήσει την παραγωγικότητα και να ενισχύσει τον εξαγωγικό κλάδο.

7.1. Εμπόριο

Το εμπόριο και το εμπορικό δυναμικό είναι βασικά στοιχεία για την προσέλκυση επενδύσεων, την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και την εξασφάλιση κοινωνικοοικονομικής προόδου. Η ΕΕ αποτελεί τον κύριο εμπορικό εταίρο του Κοσσυφοπεδίου. Έχει χορηγήσει στο Κοσσυφοπέδιο προτιμησιακό εμπορικό καθεστώς στο πλαίσιο των αυτόνομων εμπορικών μέτρων¹³. Ωστόσο, το καθεστώς αυτό θα λήξει στα τέλη του 2010. Επί του παρόντος το Κοσσυφοπέδιο δεν έχει συνάψει συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης (ΣΣΣ) ή προσωρινή συμφωνία (ΠΣ). Η προοδευτική έναρξη ισχύος των αντίστοιχων ΣΣΣ/ΠΣ¹⁴ για τις υπόλοιπες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και η λήξη του ισχύοντος προτιμησιακού καθεστώτος θα επιδεινώσει, συνεπώς, την εμπορική θέση του Κοσσυφοπεδίου, τόσο σε απόλυτους όσο και σε σχετικούς όρους. Επιπλέον, το Κοσσυφοπέδιο δεν μπορεί να επωφεληθεί από την διαγώνια σώρευση καταγωγής μεταξύ της ΕΕ και των περισσότερων χωρών ΔΣΣ, πράγμα το οποίο περιορίζει την συμπληρωματικότητα σε επίπεδο περιφερειακού εμπορίου. Καθιστά επίσης το Κοσσυφοπέδιο λιγότερο ελκυστικό έναντι των ξένων επενδυτών και περιορίζει την ικανότητα των παραγωγών της χώρας να προβούν σε εξαγωγές προς την ΕΕ.

Για να συνεχίσει το Κοσσυφοπέδιο να υπάγεται στο τρέχον προτιμησιακό καθεστώς, απαιτείται η παράταση του καθεστώτος αυτού. Η παράταση αυτή, όμως, θα ήταν μόνον προσωρινή. Σε περίπτωση που οι εμπορικές σχέσεις μεταξύ Κοσσυφοπεδίου και ΕΕ βασιστούν αποκλειστικά και μόνον στα αυτόνομα εμπορικά μέτρα δεν θα υπάρξουν ουσιαστικές προοπτικές για διατηρήσιμη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη. Τέτοιες προοπτικές μπορούν να δημιουργηθούν μόνον με τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Κοσσυφοπεδίου.

Η σύναψη εμπορικής συμφωνίας προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα και στα δύο μέρη. Παρέχει το νομικό πλαίσιο που εξασφαλίζει σταθερότητα και προβλεψιμότητα για τους επενδυτές. Καλύπτει επίσης ένα ευρύτερο πεδίο, καθώς εγγυάται την πρόσβαση στην αγορά παράλληλα με την πρόοδο στο θέμα των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, του ανταγωνισμού, της συμμόρφωσης με πρότυπα και της διοικητικής συνεργασίας. Η προοπτική σύναψης μιας τέτοιας συμφωνίας θα αποτελέσει σημαντικό κίνητρο για το Κοσσυφοπέδιο, ώστε να προχωρήσει με τις μεταρρυθμίσεις του σε όλους τους τομείς που άπτονται της εσωτερικής αγοράς, περιλαμβανομένου του διοικητικού δυναμικού. Ομοίως, θα απαιτήσει την άσκηση αποτελεσματικής εμπορικής πολιτικής και τη διαχείριση των συνόρων από μέρους του Κοσσυφοπεδίου. Τέλος, η σύναψη συμφωνίας αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου στην διαγώνια σώρευση καταγωγής μεταξύ ΕΕ και χωρών ΔΣΣ.

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2007/2000 του Συμβουλίου όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 407/2008 της Επιτροπής της 7^{ης} Μαΐου 2008.

¹⁴ Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΣΣΣ — Απρίλιος 2004), Μαυροβούνιο (ΠΣ — Ιανουάριος 2008), Βοσνία-Ερζεγοβίνη (ΠΣ — Ιούλιος 2008) και Αλβανία (ΣΣΣ — Απρίλιος 2009). Η ΣΣΣ με τη Σερβία υπογράφηκε τον Απρίλιο του 2008.

Το Κοσσυφοπέδιο δεν είναι ακόμη έτοιμο για τη διαπραγμάτευση και την εφαρμογή μιας εμπορικής συμφωνίας. Πρέπει, για παράδειγμα, να αναπτύξει το διοικητικό δυναμικό που θα εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή μιας αντιμονοπωλιακής πολιτικής και κανονιστικών ρυθμίσεων για τις κρατικές ενισχύσεις. Όσον αφορά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, έχουν ήδη θεσπιστεί τα βασικά στοιχεία της νομοθεσίας περί δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αλλά το Κοσσυφοπέδιο δεν έχει ακόμη αναπτύξει το απαιτούμενο βασικό διοικητικό δυναμικό για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει επίσης να σημειώσει σημαντική πρόοδο στο θέμα της ευθυγράμμισης της νομοθεσίας στον τομέα της θέσπισης και επιβολής κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δικαιώματα δημιουργού. Σημαντική πρόοδος απαιτείται εξάλλου όσον αφορά τις νομοθετικές και θεσμικές δομές που επηρεάζουν το εμπόριο αγαθών, περιλαμβανομένων των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών θεμάτων. Απαιτείται δε και η αποτελεσματική εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου με το οποίο εξασφαλίζεται η κατάλληλη διαπίστευση, πιστοποίηση, τυποποίηση και επιτήρηση των αγορών.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την πρόοδο του Κοσσυφοπεδίου όσον αφορά την ενίσχυση του δυναμικού του και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στους τομείς που άπτονται μιας εμπορικής συμφωνίας. Θα διαπιστώσει ποια μέτρα πρέπει να λάβει το Κοσσυφοπέδιο και μόλις αυτό εκπληρώσει τις σχετικές απαιτήσεις, η Επιτροπή θα προτείνει οδηγίες για την έναρξη διαπραγματεύσεων εν ευθέτω χρόνω από την Κοινότητα με σκοπό τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας. Προκειμένου να διατηρηθούν οι τρέχουσες εμπορικές σχέσεις εν αναμονή της επίτευξης προόδου για μια εμπορική συμφωνία, η Επιτροπή θα ετοιμάσει την παράταση της ισχύος των αυτόνομων εμπορικών μέτρων. Το Κοσσυφοπέδιο, ως μέλος της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης, θα συμπεριληφθεί στην επέκταση της πανευρωμεσογειακής σώρευσης καταγωγής προς τα Δυτικά Βαλκάνια μέσω του Συμφώνου για τους πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής.

7.2. Μακροοικονομική και δημοσιονομική διατηρησιμότητα

Ένα διατηρήσιμο μακροοικονομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη του Κοσσυφοπεδίου. Η ΕΕ και άλλοι δωρητές έχουν στηρίξει τη δημιουργία ενός μεσοπρόθεσμου πλαισίου δαπανών προς επίρρωση της επίτευξης του στόχου αυτού. Το πλαίσιο αυτό έχει καταστεί βασικό στοιχείο του δημοσιονομικού κύκλου του Κοσσυφοπεδίου.

Το 2008, το Κοσσυφοπέδιο και η Επιτροπή έθεσαν σε κίνηση έναν συμβουλευτικό μηχανισμό δημοσιονομικής εποπτείας σε στενή συνεργασία με το ΔΝΤ. Ο εν λόγω μηχανισμός βοηθά την προπαρασκευή του Κοσσυφοπεδίου για την ομαλή του ένταξη στα υφιστάμενα οικονομικά και δημοσιονομικά πλαίσια παρακολούθησης. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να αναπτύξει το δυναμικό του για την εφαρμογή μιας συνεκτικής και συντονισμένης σειράς μακροοικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών. Με την επιφύλαξη της επίτευξης προόδου στο θέμα αυτό, το Κοσσυφοπέδιο θα κληθεί να συμμετάσχει στο τακτικό πλαίσιο οικονομικής και δημοσιονομικής αναφοράς που έχει συσταθεί για τα Δυτικά Βαλκάνια και να υποβάλει ετήσιο μεσοπρόθεσμο οικονομικό και δημοσιονομικό πρόγραμμα. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες του Κοσσυφοπεδίου για την επίτευξη προόδου προς την κατεύθυνση αυτή και θα ανοίξει τακτικό διάλογο για την παρακολούθηση των οικονομικών εξελίξεων.

7.3. Ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις υπολογίζεται ότι συμβάλλουν κατά 40% περίπου στο ΑΕΠ του Κοσσυφοπέδιου και κατά 60% στην απασχόληση, ενώ συνιστούν το 99% των επιχειρήσεων της χώρας. Οι ΜΜΕ διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ενίσχυση της παραγωγικότητας, της καινοτομίας και της δημιουργίας απασχόλησης. Η στήριξη του τομέα πρέπει να βελτιωθεί με την παροχή επιχειρηματικών κινήτρων και την μετατροπή των ανεπίσημων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε επίσημες επιχειρήσεις.

Το Κοσσυφοπέδιο θα είχε όφελος από προγράμματα που στοχεύουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας του, μέσω της υιοθέτησης νέας τεχνολογίας, της αύξησης της παραγωγικότητας, της μείωσης του εργατικού κόστους και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Τέτοια προγράμματα πρέπει να συμβάλουν στην αύξηση της διαφάνειας των κανονιστικών ρυθμίσεων που διέπουν τις επιχειρήσεις, περιλαμβανομένων των αδειών εκμετάλλευσης, αδειών άλλου τύπου και πιστοποιητικών, καθώς και της αποτελεσματικής και ανεξάρτητης εποπτείας, αφενός, και να προσφέρουν στήριξη σε πρωτοβουλίες επιχειρηματικής δικτύωσης, αφετέρου.

Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να σημειώσει περαιτέρω πρόοδο στο θέμα της ιδιωτικοποίησης. Θα είχε όφελος από την περαιτέρω ανάπτυξη οργανισμών μικροχρηματοδότησης με σκοπό τη στήριξη μικρών επιχειρήσεων σε τομείς με αναπτυξιακό δυναμικό, περιλαμβανομένης της γεωργίας, του αγροτουρισμού, της βιοτεχνίας και των αστικών υπηρεσιών.

Το Κοσσυφοπέδιο θα είχε όφελος από τη συμμετοχή του στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και από την αύξηση της δανειοδότησής του από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Το επιχειρηματικό κλίμα του Κοσσυφοπέδιου και ιδίως οι ΜΜΕ της χώρας θα είχαν όφελος από μια μεγαλύτερη συμμετοχή και στενότερη σύνδεση με σχετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ, με την Πράξη για τις μικρές επιχειρήσεις και το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα. Υπό την προϋπόθεση ότι το Κοσσυφοπέδιο πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις, η Επιτροπή προτείνει τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες που αναπτύσσονται εντός αυτών των πλαισίων και, κατά περίπτωση, την παροχή τεχνικής και χρηματοδοτικής βοήθειας σε αυτό.

7.4. Πολιτική απασχόλησης και κοινωνική πολιτική

Τα πολύ ψηλά ποσοστά ανεργίας στο Κοσσυφοπέδιο (περίπου 40% το 2008) εξαντλούν την οικονομία του. Η ανεργία μεταξύ των νέων αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση δεδομένου ότι περίπου το 75% είναι άνεργοι. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να αντιμετωπίσει στρατηγικά το θέμα της ανεργίας με έναν συνδυασμό προσεκτικά συντονισμένων μέτρων. Το δυναμικό των κέντρων απασχόλησης πρέπει να βελτιωθεί και να αναπτυχθούν περαιτέρω οι δεσμοί με πανεπιστήμια και σχολές ούτως ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στην εκπαίδευση και την επαγγελματική απασχόληση. Η χώρα θα είχε όφελος από τη θέσπιση προγραμμάτων παροχής κινήτρων απασχόλησης για αποδέκτες επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας που είναι ικανοί να εργαστούν.

Η ΕΕ μπορεί να βοηθήσει το Κοσσυφοπέδιο συμπεριλαμβάνοντάς το στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την προώθηση της πρόσβασης όλων στην απασχόληση, για τη βελτίωση του διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών και για την καλύτερη στόχευση των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής μέριμνας. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή θα παρουσιάσει μελέτη με τίτλο «Κοινωνική προστασία και κοινωνική ένταξη στο Κοσσυφοπέδιο», η οποία θα συμβάλει στην προετοιμασία της χώρας για τον

αυξημένο συντονισμό των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής μέριμνας. Η Επιτροπή προτείνει τη σύνδεση του Κοσσυφοπεδίου με το πρόγραμμα Progress¹⁵, το οποίο απευθύνεται στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων. Θα στηρίζει τη συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου στις προσπάθειες περιφερειακής συνεργασίας για τις πολιτικές απασχόλησης και κοινωνικής μέριμνας εντός του πλαισίου που προσφέρει το Δίκτυο για την πολιτική απασχόλησης και κοινωνικής μέριμνας στην Νοτιοανατολική Ευρώπη και το Δίκτυο υγείας στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Επιτροπή προτείνει την έναρξη διαβουλεύσεων με την γραμματεία του σχεδίου «Δεκαετία ενσωμάτωσης των Ρομ» με σκοπό τη σύνδεση του Κοσσυφοπεδίου και τη συμβολή στις προσπάθειες συμπερίληψης των μειονοτήτων στα μέτρα κοινωνικής προστασίας και ένταξης.

7.5. Εκπαίδευση, επιμόρφωση και έρευνα

Ο πληθυσμός του Κοσσυφοπεδίου είναι νεαρής ηλικίας, κατά μέσο όρο 26 ετών. Περί το ένα τρίτο είναι κάτω των 15 ετών και περισσότερο από το μισό κάτω των 25. Την επόμενη πενταετία, 200 000 άτομα θα φθάσουν σε εργάσιμη ηλικία και θα εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα πολύ ψηλά επίπεδα ανεργίας μεταξύ των νέων, η εκπαίδευση αποτελεί βασική προτεραιότητα για τη χώρα.

Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να αναβαθμίσει τα εκπαιδευτικά πρότυπα, να μειώσει τα ποσοστά εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και να κάνει το εκπαιδευτικό σύστημα πιο προσιτό. Ιδιαίτερη προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη βελτίωση των διδασκαλικών δεξιοτήτων, στην αναβάθμιση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και στην καταβολή προσπαθειών από μέρους εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την εγγραφή σε αυτά σπουδαστών από όλες τις εθνοτικές κοινότητες. Η αύξηση της χρηματοδότησης θα ωφελούσε την δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση ενηλίκων και την δια βίου μάθηση. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα πρέπει να επικεντρώνονται στην απασχολησιμότητα.

Το πρόγραμμα Tempus θα συνεχίσει να στηρίζει την μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Κοσσυφοπέδιο. Εκτός από το πανεπιστήμιο της Πρίστινας, σχέδια έχει αρχίσει να υποβάλλει και το πανεπιστήμιο της Μιτροβίτσας. Τα πανεπιστήμια, οι σπουδαστές, οι εκπαιδευτικοί, οι νέοι και οι οργανώσεις των νέων της χώρας πρέπει να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα προγράμματα Erasmus Mundus και Youth in Action. Η Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας για τα προγράμματα Tempus, Erasmus Mundus και Youth in Action, να κατοχυρωθούν, κατά περίπτωση, οι πιστώσεις και να αυξηθεί η ενημέρωση των επιλέξιμων φορέων.

Η Επιτροπή θα διερευνήσει από κοινού με το Κοσσυφοπέδιο τις ευκαιρίες και τις ρυθμίσεις που υπάρχουν για τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας σε ορισμένες από τις δραστηριότητες του προγράμματος για τη δια βίου μάθηση. Η Επιτροπή θα διερευνήσει, επίσης, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, τρόπους για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων του ιδρύματος αυτού στο Κοσσυφοπέδιο και για την αύξηση της ενημέρωσης όσον αφορά δραστηριότητες της ΕΕ που άπτονται του τομέα της εκπαίδευσης. Εντός του πλαισίου των μηχανισμών εξασφάλισης της ποιότητας, η Επιτροπή θα ανοίξει διάλογο με τις αρχές του Κοσσυφοπεδίου με σκοπό να συμβάλει στην αύξηση της ποιότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για όλες τις εθνοτικές κοινότητες. Η Επιτροπή

¹⁵ Κοινοτικό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη.

θα μελετήσει επίσης τρόπους στήριξης της σύστασης μιας έδρας σπουδών ΕΕ στο πανεπιστήμιο της Πρίστινας.

Η έρευνα είναι σημαντική για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας και παρέχει την ευκαιρία εντατικοποίησης των δραστηριοτήτων περιφερειακής συνεργασίας. Τα Δυτικά Βαλκάνια έχουν συνδεθεί με το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα. Το Κοσσυφοπέδιο δικαιούται να συμμετάσχει ως εταίρος διεθνούς συνεργασίας. Έχει διορίσει έναν υπεύθυνο επαφών για το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο και εργάζεται πάνω σε ένα εθνικό πρόγραμμα δράσης για την ενίσχυση του ερευνητικού δυναμικού της χώρας. Η συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου στις ερευνητικές δραστηριότητες της ΕΕ πρέπει να συνεχιστεί και να αυξηθεί¹⁶.

7.6. Πολιτισμός και Ευρώπη των Πολιτών

Ο σεβασμός της πολιτιστικής και της θρησκευτικής κληρονομιάς αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο συμφιλίωσης, εμπιστοσύνης και σταθερότητας. Μπορεί επίσης να συμβάλει σημαντικά στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη του Κοσσυφοπεδίου. Το Κοσσυφοπέδιο έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την προστασία και την αποκατάσταση της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς. Η συμμετοχή του στη διαδικασία της Λιουμπλιάνας, στην επιτροπή εφαρμογής για την ανασυγκρότηση και στο τεχνικό φόρουμ για την πολιτιστική κληρονομιά έχει συμβάλει σε αυτό και πρέπει να συνεχιστεί. Η χώρα πρέπει να οικοδομήσει σε ό,τι έχει επενδύσει στον τομέα αυτόν ως μέρος μιας ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής. Η στρατηγική αυτή πρέπει να αντικατοπτρίζει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών, τόσο στη φάση σχεδιασμού όσο και στη φάση εφαρμογής. Πρέπει να δώσει ιδιαίτερο βάρος στην αντιμετώπιση μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα είτε μέσα είτε κοντά σε χώρους που ανήκουν στην πολιτιστική κληρονομιά.

Στα προγράμματα «Πολιτισμός» και «Ευρώπη των Πολιτών» συμμετέχουν διάφορες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων. Η συμμετοχή σε αυτά βασίζεται σε μια συμφωνία-πλαίσιο για τις γενικές αρχές που διέπουν τη συμμετοχή τους σε κοινοτικά προγράμματα. Το Κοσσυφοπέδιο δεν έχει ακόμη συνάψει παρόμοια συμφωνία. Ωστόσο, η συμμετοχή στα προγράμματα αυτά θα φέρει τους κατοίκους του Κοσσυφοπεδίου πιο κοντά στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Εν αναμονή της σύναψης συμφωνίας-πλαισίου, οι ενέργειες για την ενίσχυση του δυναμικού των οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των πολιτιστικών φορέων και την διευκόλυνση της δικτύωσής τους με ομολόγους τους σε επίπεδο ΕΕ και σε περιφερειακό επίπεδο, θα τύχουν στήριξης από τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα διευκόλυνσης πολιτιστικών ανταλλαγών και υποτροφιών μέσω της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος «Young Cell Scheme» που προς το παρόν περιορίζεται στον τομέα του δικαίου, ώστε να καλύψει και τον πολιτιστικό τομέα.

8. ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΒΗΜΑ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΤΟΜΕΑΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

8.1. Ενέργεια

Οι διακοπές στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος αποτελούν μεγάλο εμπόδιο για την οικονομική ανάπτυξη και την αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων στο Κοσσυφοπέδιο.

¹⁶ Το Κοσσυφοπέδιο περιλαμβάνεται στον κατάλογο με τις Χώρες Εταίρους της Διεθνούς Συνεργασίας που προσαρτάται στα προγράμματα εργασίας του 7ου ΠΠ Ε&ΤΑ.

Χωρίς ασφαλή και βιώσιμη παροχή ενέργειας, η οικονομική ανάπτυξη της χώρας θα είναι περιορισμένη.

Η ιδιωτικοποίηση τμημάτων του τομέα της ενέργειας θα απομακρύνει έναν σημαντικό τομέα δαπανών από τον προϋπολογισμό της χώρας και θα επιτρέψει την πραγματοποίηση επενδύσεων σε άλλους τομείς προτεραιότητας. Θα οδηγήσει επίσης σε αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της παροχής ενέργειας. Οι εισπράξεις από λογαριασμούς κατανάλωσης πρέπει να βελτιωθούν ούτως ώστε οι ενεργειακές επιχειρήσεις να μπορέσουν να έχουν μια ασφαλέστερη και πιο αξιόπιστη πηγή εφοδιασμού. Ωστόσο, η ιδιωτικοποίηση αποτελεί μόνον μέρος της λύσης. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει επίσης να αυξήσει τη συμμετοχή του σε περιφερειακούς διακανονισμούς που αφορούν τη συνεργασία και την παραγωγή στον τομέα της ενέργειας, να εφαρμόσει μέτρα μείωσης της ενεργειακής ζήτησης και να αυξήσει την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εναλλακτικών μέσων παραγωγής ενέργειας.

Είναι βασικό το Κοσσυφοπέδιο να συνεχίσει να συμμετέχει στη Συνθήκη για την Ενεργειακή Κοινότητα. Πρέπει τόσο να εντείνει όσο και να διευρύνει το πεδίο της συμμετοχής του, περιλαμβανομένης της συμμετοχής του στον μηχανισμό αντιστάθμισης των συστημάτων μεταφορών και στους μηχανισμούς επιμερισμού του δυναμικού. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της περιοχής πρέπει να επιτρέψουν στο Κοσσυφοπέδιο να συμμετάσχει ισότιμα στους μηχανισμούς αυτούς. Οι φορείς παροχής ενέργειας, οι ρυθμιστικοί και άλλοι φορείς της χώρας πρέπει να εκμεταλλευθούν πλήρως τις υφιστάμενες ρυθμίσεις περιφερειακής συνεργασίας. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να λαμβάνει μερίδιο από τα οφέλη που απορρέουν από πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα της ενεργειακής αποδοτικότητας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αυτό είναι επίσης προς το συμφέρον της ευρύτερης περιοχής.

8.2. Μεταφορές

Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει επειγόντως να βελτιώσει τις μεταφορικές υποδομές του. Έχει ήδη θέσει σε εφαρμογή ένα μεγάλο πρόγραμμα οδικών κατασκευών. Ωστόσο, το πρόγραμμα αυτό αποτελεί μεγάλο βάρος για τον προϋπολογισμό της χώρας. Πρέπει να κινητοποιηθούν εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης. Αυτό πρέπει να αποτελέσει μέρος μιας ισόρροπης προσέγγισης που θα ευνοεί επίσης τις επενδύσεις σε σιδηροδρόμους και θα επιτρέπει την χρηματοδότηση της επισκευής και της επέκτασης του υφιστάμενου οδικού δικτύου. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειες για την εφαρμογή της συμφωνίας για τη δημιουργία Κοινού Ευρωπαϊκού Εναέριου Χώρου, περιλαμβανομένου του αεροναυτικού κεκτημένου.

Η συνθήκη για την ίδρυση Κοινότητας Μεταφορών σκοπό έχει να συνοδεύσει την προοδευτική μεταφορά του κεκτημένου στον τομέα των μεταφορών από τις υπογράφουσες χώρες με βαθμιαία ολοκλήρωση των αγορών σε περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ. Η συνθήκη αυτή έχει καθοριστική σημασία για το Κοσσυφοπέδιο. Όλα τα μέρη της συνθήκης πρέπει να εξασφαλίσουν την συμπερίληψη του Κοσσυφοπεδίου σε αυτήν, ούτως ώστε να μπορέσει να συμμετάσχει σε συναφείς πρωτοβουλίες. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να καθορίσει ένα χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του κεκτημένου στις χερσαίες μεταφορές και να επωφεληθεί από τις διατάξεις για την ολοκλήρωση των περιφερειακών αγορών.

8.3. Περιβάλλον

Το περιβάλλον του Κοσσυφοπεδίου έχει υποστεί βλάβες από πολυετή ρύπανση και παραμέληση. Οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής της χώρας υπολογίζεται ότι παράγουν 25

τόνους τέφρας και σκόνης την ώρα, δηλαδή το 74πλάσιο του επιτρεπόμενου επιπέδου βάσει των προτύπων της ΕΕ. Η κατάσταση των υδάτων προκαλεί επίσης ανησυχίες. Μόνον το 70% του πληθυσμού είναι συνδεδεμένο με το δίκτυο πόσιμου νερού και μόνον το ένα τρίτο με σύστημα αποχέτευσης. Η βελτίωση του περιβάλλοντος του Κοσσυφοπεδίου είναι επιτακτική προκειμένου να βελτιωθεί η υγεία των πολιτών του. Η χώρα συνεχίζει να σημειώνει πρόοδο στο θέμα της μεταφοράς των προτύπων της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία. Ωστόσο, δεν διαθέτει το δυναμικό και τους πόρους που απαιτούνται ώστε να εφαρμοσθούν καταλλήλως. Λιγότερο από το 1% του προϋπολογισμού του Κοσσυφοπεδίου αφιερώνεται στην χρηματοδότηση περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων.

Η χώρα ωφελείται από διάφορες περιβαλλοντικές δραστηριότητες της ΕΕ, περιφερειακού επιπέδου, όπως η αρωγή που χορηγείται επί του παρόντος μέσω του Περιφερειακού Κέντρου Περιβάλλοντος, για την έκδοση, την εφαρμογή και την επιβολή της σχετικής νομοθεσίας. Συμμετέχει επίσης στο Περιφερειακό Δίκτυο Περιβάλλοντος για την Προσχώρηση, πράγμα που θα βοηθήσει το Κοσσυφοπέδιο μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, της δημιουργίας διοικητικού δυναμικού και της εκπαίδευσης. Η Επιτροπή προτείνει να συμπληρώσει τις προσπάθειες αυτές, μεταξύ άλλων, μέσω του μηχανισμού χρηματοδότησης για έργα υποδομής, ώστε να στηρίζει την κατάρτιση σχεδίων για έργα υποδομής, τα οποία θα υλοποιηθούν με τη βοήθεια διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών.

9. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η περιφερειακή συνεργασία αποτελεί βασικό στοιχείο της πολιτικής της ΕΕ για την Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου στην περιφερειακή συνεργασία αποτελεί κλειδί για την ατζέντα ευρωπαϊκής προσέγγισης που έχει καταρτίσει. Η συμμετοχή και ένταξή του σε πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας έχει εμπορική, οικονομική και πολιτική σημασία.

Η UNMIK έχει υπογράψει διάφορες ρυθμίσεις περιφερειακής συνεργασίας εξ ονόματος του Κοσσυφοπεδίου. Η εντολή της αναδιαρθρωμένης UNMIK περιλαμβάνει την «ανάληψη της εκπροσώπησης του Κοσσυφοπεδίου στο εξωτερικό». Ωστόσο, το δυναμικό της UNMIK είναι πεπερασμένο. Το Κοσσυφοπέδιο θα είχε όφελος από μια εποικοδομητική και ρεαλιστική προσέγγιση στις προσπάθειές του να ενισχύσει τη συνεργασία με γειτονικές χώρες. Πρέπει να αξιοποιήσει με στρατηγικό τρόπο τα μέσα που έχει στη διάθεσή του. Η κυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου πρέπει να εκδώσει μια σειρά από σαφείς και περιεκτικές κατευθυντήριες γραμμές προς όλους τους δημόσιους οργανισμούς, που θα εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλα τα επίπεδα περιφερειακής συνεργασίας. Η χώρα πρέπει να συμμετάσχει πλήρως στην νεοσυσταθείσα περιφερειακή σχολή δημόσιας διοίκησης. Όλα τα μέρη της σχετικής συμφωνίας πρέπει να εξασφαλίσουν την συμπερίληψη του Κοσσυφοπεδίου.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την έκκληση της αντιπροσωπείας της ΕΕ κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου περιφερειακής συνεργασίας στο Chisinau τον Ιούνιο του 2009, με την οποία όλα τα μέρη παροτρύνονται να υιοθετήσουν εποικοδομητική στάση για την εξεύρεση ρεαλιστικών τρόπων διασφάλισης του αλληλέγγυου χαρακτήρα της περιφερειακής συνεργασίας στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Επιτροπή ενθαρρύνει όλα τα μέρη να επιδιώξουν την εξεύρεση πρακτικών και ρεαλιστικών λύσεων και είναι έτοιμη να διευκολύνει όλες τις προσπάθειες που καταβάλλονται προς τούτο.

10. ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΦΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΛΟΓΟ ΕΕ-ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

Το Κοσσυφοπέδιο αποτελεί μέρος της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης. Οι πρώτες συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν το 2003. Ο μηχανισμός παρακολούθησης της ΔΣΣ δημιουργήθηκε το 2007. Για να σηματοδοτηθεί μια νέα φάση στις σχέσεις ΕΕ-Κοσσυφοπεδίου, ο συμπληρωματικός εμπορικός μηχανισμός πρέπει να μετατραπεί σε έναν ενισχυμένο διάλογο πολιτικής που θα εστιάζεται στην επίτευξη προόδου όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις και τη συνεργασία.

Η σύνοδος της ολομέλειας πρέπει να αποτελέσει μια μεγάλη ευκαιρία για να συζητηθούν οι προτεραιότητες της ευρωπαϊκής ατζέντας του Κοσσυφοπεδίου. Οι τομεακές συναντήσεις θα ακολουθήσουν το μοντέλο του πολιτικού διαλόγου με υποψήφιες και δυνητικά υποψήφιες χώρες. Θα επικεντρώνονται στην ευρωπαϊκή ατζέντα του Κοσσυφοπεδίου, στην ανάπτυξη θεσμών και στην υιοθέτηση, εφαρμογή και επιβολή ευρωπαϊκών προτύπων. Εγκάρσιου χαρακτήρα θέματα, όπως η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και ο δικαστικός κλάδος, αξίζει να συζητηθούν σε βάθος.

Οι συναντήσεις θα εντάσσονται σε ένα τακτικό πρόγραμμα που θα επιτρέπει την αποτελεσματική προπαρασκευή, συντονισμό και παρακολούθηση της υλοποίησης των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει το Κοσσυφοπέδιο. Αυτό είναι σημαντικό για να είναι στοχευμένη η βοήθεια και να αντικατοπτρίζονται τα πορίσματα επισκοπήσεων αξιολόγησης από ομολόγους. Οι τομεακές συναντήσεις θα πραγματοποιούνται στην Πρίστινα, καθώς και στις Βρυξέλλες, πράγμα που θα επιτρέψει μεγαλύτερη συμμετοχή από μέρους των υπηρεσιών της Επιτροπής. Για να αυξηθεί η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία προσέγγισης, θα πραγματοποιείται κατ' έτος συνάντηση με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Η Επιτροπή προτείνει την μετονομασία της διαδικασίας σε «Διάλογο για την διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης».

11. ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

Το Κοσσυφοπέδιο έχει λάβει σημαντική χρηματοδοτική συνδρομή από την ΕΕ. Στη συνάντηση δωρητών που πραγματοποιήθηκε το 2008 για το Κοσσυφοπέδιο, η Επιτροπή είχε υποσχεθεί πάνω από 500 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο του προγράμματος του ΜΠΒ, το Κοσσυφοπέδιο έλαβε 359 εκατ. ευρώ κατά την περίοδο 2007-2009. Το ισχύον πολυετές ενδεικτικό δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2010-2012 προβλέπει άλλα 206 εκατ. ευρώ για το Κοσσυφοπέδιο. Υπό την άμεση διαχείριση της υπηρεσίας διασύνδεσης της Επιτροπής στην Πρίστινα, το Κοσσυφοπέδιο έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο στο θέμα της εκτέλεσης του ΜΠΒ. Πρέπει να συνεχίσει να οικοδομεί πάνω σε αυτό.

Η συνδρομή του ΜΠΒ πρέπει να στοχεύει έναν περιορισμένο αριθμό βασικών προτεραιοτήτων που πρέπει να ακολουθούν από κοντά την ευρωπαϊκή ατζέντα μεταρρυθμίσεων του Κοσσυφοπεδίου και να αντανakλούν κοστολογημένες τομεακές στρατηγικές. Η επιλογή έργων πρέπει να αντανakλά βελτιωμένο σχεδιασμό, καθορισμό προτεραιοτήτων και ιεράρχηση, καθώς και καλύτερο συντονισμό με άλλους δωρητές. Θα εξεταστεί επίσης η δυνατότητα σύνδεσης άλλων δωρητών με τη διαχείριση του ΜΠΒ σε τομείς στους οποίους οι δωρητές αυτοί διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Ως επακόλουθο της διάσκεψης των δωρητών, θα πρέπει να αυξηθεί η συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου σε σχέδια του ΜΠΒ.

Η διασυνοριακή συνεργασία βάσει της συνιστώσας II του προγράμματος του ΜΠΒ μπορεί να αποτελέσει πολύτιμη συμβολή για τη συμφιλίωση και τις καλές σχέσεις γειτονίας. Επιπλέον, μέθοδος της «εκμάθησης μέσω της εφαρμογής στην πράξη» την οποία ακολουθεί η διασυνοριακή συνεργασία θα συμβάλει στην ανάπτυξη τοπικού δυναμικού. Η Επιτροπή κρίνει ότι η προοδευτική κινητοποίηση της συνιστώσας II του ΜΠΒ για το Κοσσυφοπέδιο είναι και έγκαιρη και προσηκούμενη.

12. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε επανειλημμένα ότι το Κοσσυφοπέδιο έχει την ίδια ευρωπαϊκή προοπτική με τις άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων. Η παρούσα ανακοίνωση κατονομάζει τα κοινοτικά μέσα που μπορεί να κινητοποιήσει η ΕΕ για να προωθήσει την πολιτική και κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη του Κοσσυφοπεδίου. Το Κοσσυφοπέδιο έχει επιτύχει κάποιο βαθμό πολιτικής σταθερότητας, αλλά η κατάσταση στον τομέα της ασφάλειας εξακολουθεί να είναι εύθραυστη. Το Κοσσυφοπέδιο δεν πρέπει να μείνει πίσω, όταν η υπόλοιπη περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων σημειώνει πρόοδο στην πορεία της προς την ΕΕ.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν διαφορετικές απόψεις όσον αφορά το καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου. Αυτό, όμως, δεν πρέπει να σταθεί εμπόδιο για την επίτευξη ουσιαστικού προόδου στις σχέσεις ΕΕ-Κοσσυφοπεδίου. Η μέθοδος της πολυμορφίας μεν όσον αφορά την αναγνώριση, ενότιον δε όσον αφορά την ανάληψη δεσμεύσεων λειτουργεί καλά και πρέπει να ενισχυθεί. Με την επιφύλαξη του καθεστώτος του Κοσσυφοπεδίου, η Επιτροπή προτείνει να λάβει η ΕΕ ορισμένα πρακτικά μέτρα για να διασφαλιστεί η συνέχιση της προόδου της χώρας προς την Ευρώπη. Καθώς το Κοσσυφοπέδιο σημειώνει πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση της ευρωπαϊκής του ατζέντας, η Επιτροπή προτείνει τα εξής:

- να υιοθετηθεί μια δομημένη προσέγγιση ώστε οι πολίτες του Κοσσυφοπεδίου να έλθουν πιο κοντά στην ΕΕ μέσω διαλόγου για τις θεωρήσεις με την προοπτική της απαλλαγής από την υποχρέωση θέωσης εφόσον γίνουν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις,
- να παραταθούν τα αυτόνομα εμπορικά μέτρα και, μόλις το Κοσσυφοπέδιο εκπληρώσει τις σχετικές απαιτήσεις, να προταθούν οδηγίες για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων για τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας εν ευθέτω χρόνω,
- να διευκολυνθεί η συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου στην πανευρωπαϊκή σόρευση καταγωγής, μόλις συναφθεί η εμπορική συμφωνία,
- να ενταχθεί προοδευτικά το Κοσσυφοπέδιο στο πλαίσιο οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας που έχει δημιουργηθεί με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων,
- να εξεταστεί η δυνατότητα σύναψης συμφωνίας-πλαίσου με το Κοσσυφοπέδιο σχετικά με τις γενικές αρχές που θα διέπουν τη συμμετοχή του σε κοινοτικά προγράμματα, και στη βάση αυτή, να καταρτιστούν οδηγίες για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων,
- να ενισχυθεί και να βαθύνει η συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου στη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μέσω της καθιέρωσης τακτικού «διαλόγου ΔΣΣ»,

- να ενεργοποιηθεί προοδευτικά η συνιστώσα της διασυνοριακής συνεργασίας του ΜΠΒ (συνιστώσα II) για το Κοσσυφοπέδιο.

Η Επιτροπή θα υποστηρίξει τις ανωτέρω διαδικασίες μέσω της παροχής χρηματοδοτικής και τεχνικής συνδρομής.